

Röportaj

DİLŞAD KARADUMAN

ESEN SİSTEM ENTEGRASYON

Lisans: Çankaya Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü,
2014 (Çift Anadal: İşletme Bölümü)

"Endüstri mühendisliği bana göre hayatın çok içinden bir mühendislik dalı. Yaptığınız işler, aldığınız eğitim gerçekten hayatla çok paralel..."

...Türkiye'deki eğitim sisteminin gereği, üniversite sınavına girerkenki fikirlerinizle üniversiteden mezun olduğunuzda çalışmak istediğiniz alan çok farklı olabiliyor. Bizim en büyük avantajımız çok değişik alanlarda dersler alıyoruz ve mezun olduğumuzda çalışmak isteyebileceğimiz alanlar daha fazla olduğundan severek yapabileceğimiz bir işi seçme şansımız artıyor."

Çalıştığınız şirket ve pozisyonunuzla ilgili bilgi verebilir misiniz?

Odtü Teknokent'te, Esen Sistem Entegrasyon'da proje yönetim uzmanıyım. Aslında "esensi" diye geçiyor. Amerika bazlı bir şirket ve dünyanın birçok farklı lokasyonunda şirketleri ve 2000'e yakın da çalışanı var. Türkçe kullanıma çok önem verildiği için buradaki ismi Esen Sistem Entegrasyon olmuş. Bizim şirketin sektörü havacılık ve uzay. Uçak ve uydularla ilgili projeler yapılıyor. Havadaki, uzaydaki kameralardan veri alınması, bunların aşağı aktarılması gibi teknolojileri üretiyoruz. Savunma

sanayinin demirbaşları Havelsan, Aselsan, Roketsan, Tübitak, Savunma Sanayi Müsteşarlığı gibi kurum ve kuruluşların alt yüklenicisi ya da ortağı olarak çalışıyoruz. Şu an yaptığım iş proje planlaması, insan ve kaynak planlaması ve yönetimi. Aynı zamanda proje teklif aşamalarında da görev alıyorum. Dolayısıyla yeni bir sistemin kurulma, oturtulma ve ilerleme süreçlerinde çalışıyorum.

İleri teknolojiye dayalı projeleri planlamak ve yönetmek zor değil mi?

Kesinlikle öyle. Çünkü zaten adı üstünde siz bir plan

yapıyorsunuz. Bir de insanla çalıştığınız için herşey zaten belirsiz. O planlar değişiyor, olmuyor. Ya da müşteri size diyor ki "bu böyle olmamış bunun ben böyle olmasını istemiyorum". O sizin müşteriniz sonuçta ve onun istediği şekilde o ürünü ona teslim etmek zorundasınız. Süreler uzuyor ya da insan eforlarını tahmin ederken öyle bir problem ortaya çıkıyor ki siz 5 kişi ile o problemi çözemiyorsunuz. Bundan dolayı takvim daha da öteleniyor. Bu anlamda bizim kullandığımız, Primevera adlı, Oracle tabanlı bir yazılım, önünüzü görmek açısından gerçekten faydalı. Üretimde de illaki bir planlama yapılıyor

ama bir A parçasının kaç dakikada çıkacağını, varyasyonlar olsa da, aşağı yukarı tahmin edebiliyorsunuz, çünkü belli bir mekaniğe bağlı birşey. Ama işin içine kaynaklarının %80'i insan olan bir proje girdiğinde, ürün çok dinamik ve insana bağımlı hale geliyor. Herşey çok değişiyor. O yüzden işimiz zor.

Böyle bir işi tercih etme nedenleriniz nelerdir?

Mezun olduktan sonra herkes gibi iş arama sürecine girdim. Üniversitede okurken ikinci üretim stajımı da yapana kadar "ben üretimde çalışırım, üretim planlama mühendisi olurum" diye düşünüyordum. Çünkü genelde ikinci sınıfa kadar üretim ağırlıklı dersler görüyoruz. Yönetimsel dersler fazla değil. Ama stajdan sonra aslında imalat ve üretim alanlarının benim isteklerime ve kendi karakterime uygun olmadığını gördüm. Daha sonra 3. sınıf stajımı Tübitak Uzay'da proje üzerine yaptım. 20 iş günüydü ama yapılan iş benim o kadar ilgimi çekti ki dedim tamam ben proje bazlı çalışmak istiyorum. Daha sonra bölümde seçmeli ders olarak proje yönetimi dersi açıldı. Bu ders benim için çok faydalıydı. İş mülakatında bu dersin

içeriklerinden soruldu. Dersin dökümanlarına çalışarak gitmemin çok yararı oldu. Şu an yaptığım iş de tamamen o dersle taban tabana örtüşüyor.

Mezunlarımız bu tür bir işe başvurdıklarında ne tür sorularla karşılaşabilirler?

Mülakatlarda daha çok teknik sorular, bitirme projeme yönelik sorular, belli başlı spesifik terimler, şu index nedir, bunun formülü nasıl yazılır, bunları biliyor musun şeklinde sorular soruldu. Bitirme projesinde yaptığımız karar destek sistemleri gerçekten çok önemli. Çünkü kod yazabilmek sadece bilgisayar mühendislerinin değil, her mühendisin kendine katması gereken bir beceri. Çok iyi Excel ve Visual Basic makroları kullanabiliyor olmak bekleniyor sizden. Bunları da kullanıp uyguladığınızı görünce kesinlikle çok büyük bir artı oluyor. Bitirme projesi sizin 9 aylık mini bir yarı zamanlı çalışma tecrübenizdir. Haftanın iki üç günü bitirme projesi yaptığınız şirkete gidiyorsunuz ve belli bir efor sarf ediyorsunuz. Bunların yanısıra, işletmeden çift anadalım olması çok işime yaradı. Çünkü mühendis bakış açısıyla işletmecinin gözünden de bakabiliyorsunuz. Yeni

mezun olduğunuz için not ortalamınıza da bakılıyor. Bakılmıyor desem yalan olur. Ben bölüm dördüncüsü olarak mezun oldum. Ancak, not ortalaması herşey demek değil. Çok yüksek ortalamalı olup kendinize hiçbirşey katmamış da olabiliyorsunuz. Yine de bu bir kıstas. Onun haricinde, öğrenciyken gidilen eğitimler, tamamladığınız belgeler, ISO belgelerinden tutun da iç denetçi belgelerinize kadar bunlar da çok işe yarıyor. Örneğin ben iç denetçi belgem olduğu için aynı zamanda firmanın iç denetçisiyim. O da çok büyük bir artı. Sadece okulda da değil, kendini geliştirebilecek her alanda geliştirmek gerekli. Evet bazı eğitimler çok pahalı ama çok uyguna da var. Biraz araştırmak gerek. Mesela ben ISO belgelerimi Endüstri Mühendisliği Kulübümüzün organize ettiği bir etkinlik sayesinde almıştım. Okurken bu belgeleri, sertifikaları tamamladım ama aynı zamanda sosyal yönlerimden de ödün vermedim, kulüpte başkan yardımcısı olarak aktif görev yaptım, mezunlar buluşması organizasyonunu gerçekleştirdim, iki dönem TEMÖB başkanlığı yaptım dediğiniz zaman, öğrenci olsanız da bir grubu yönetebileceğinizi gösteriyor.

**Çankaya Üniversitesi
Endüstri Mühendisliği
Bölümünü nasıl seçtiniz?**

Bir kere burslu okuyabilecektim. Bu benim için çok büyük bir avantajdı. Burslu olarak gidebileceğim başka özel üniversiteler de vardı ama bizim üniversitemizde bursumuz kesilmiyor. Bu benim için çok önemli. Bunun yanı sıra akademik kadrosu çok güçlü. Hepsi kendi alanında uzmanlaşmış ve başarılı insanlar. Bunu mezun oldukları üniversitelere ve yayınlarına bakarak da görebiliyorsunuz. Bizim hocalarımız alanında çok başarılılar ama aynı zamanda ne zaman yanlarına gitsem kapıları hep açıktı. Çok zor zamanlarımda gidip dertlerimi anlattığım da oldu. Başarılı olmalarına rağmen egoları olmayan hocalarımız var. Sonuçta bizim zorlandığımız şeyler onlar için çok basit şeyler. Hep destek oldular ve motive ettiler. Özellikle bitirme projesi çok büyük bir maraton. Teoride gördüklerinizi ilk defa uygulamaya şansınız oluyor. Bu aşamada çok zorlanıyorsunuz ve motivasyonunuzun çok düştüğü zamanlar oluyor. Bunları yaşamış görmüş biri olarak size öncülük eden, size yardımcı olan, sizi motive

eden birilerinin olması çok güzel. Hem bilgili hem insancıl olmaları çok önemli. Dediğim gibi üniversitemi seçerken akademik kadroyu incelemiştim. Ayrıca çok güzel ve yeni bir kampüsümüz var.

**Bir Çankaya Üniversitesi
Endüstri Mühendisliği
mezunu olmanızın ve
Endüstri Mühendisliğinin
size kattıkları nelerdir?**

Daha üniversitemi seçmeden önce benim bölümüm belliydi: Endüstri Mühendisliği. Gerçekten ben bölümümü çok severek okudum. Hala da öyle. Öğrenciyken bilginizi başkasıyla kıyaslama şansınız olmuyor ama mezun olup da başka endüstri mühendisleriyle konuştuğunuzda adı bilinen daha eski üniversite mezunlarıyla bir farkınız olmadığını görüyorsunuz. Bu tamamen verilen eğitimin kalitesiyle ilgili. Diğer üniversitelere kıyasla daha genç bir üniversiteyiz ama bu kadar yeni kurulmasına rağmen aynı dili aynı etkinliklerle konuşabiliyorsak biz yeri geldiği durumlarda o üniversitelerden mezun olanlardan bile daha iyi durumdayız. Bu hakikaten bölümün başarısı, hocalarımızın özverisi.

Endüstri mühendisliği bana göre hayatın çok içinden bir mühendislik dalı. Yaptığınız işler, aldığınız eğitim gerçekten hayatla çok paralel. Mühendislik evet ama hayatla çok bağdaştırdığım yönü var benim endüstri mühendisliğinin. O kadar farklı alanlarda çalışabiliyoruz ki. Hastanelerden tutun, bankalara, fabrika, teknokent, her türlü yerde çalışma alanına sahibiz. Havacılık ve uzay sanayinde, ağır metal sanayinde, proje yönetiminde, üretimde, kalite alanında, yönetici olarak çalışabiliriz. Başarılı yöneticilere baktığım zaman çoğunun endüstri mühendisi tabanlı olduğunu görüyorum. Öğrenciyken çok farkında olmayabiliyoruz ama daha sonra iyi bir yönetici vasfına ve vizyonuna sahip olmak için gerekli alt yapıyı aldığınızı farkediyorsunuz. Diğer mühendislerden farkımız da o bence.

**Endüstri Mühendisliğini
meslek olarak düşünen
üniversite adaylarına
söyleyebilecekleriniz?**

Şöyle söyleyeyim. Benim kardeşim üniversite sınavına girecek bu sene. Ben isterim, özellikle kendi üniversitemde gelsin endüstri mühendisliği okusun.

Türkiye'deki eğitim sisteminin gereği, üniversite sınavına girerkenki fikirlerinize üniversiteden mezun olduğunuzda çalışmak istediğiniz alan çok farklı olabiliyor. Bizim en büyük avantajımız çok değişik alanlarda dersler alıyoruz ve mezun olduğumuzda çalışmak isteyebileceğimiz alanlar daha fazla olduğundan severek yapabileceğimiz bir işi seçme şansımız artıyor.

Herkesin sevdiği alanı bulabilmesi lazım öncelikle ve onu seçmesi lazım. Ben hep diyordum endüstri mühendisliğini bilerek, araştırarak geldim. Benim söyleyebileceğim tek şey sevdikleri işi yapsınlar. O zaman zaten zorunlu olarak çalışıyormuş gibi olmuyor, işlerini sevdikleri bir hobi gibi yapıyorlar.